

have ? Clearly, any improper reference to what the Tribunal ought to do or to the subject matter before it would be wrong, but to extend the rule to the point where one may not make any reference at all to anything in connection with the Tribunal is going further than any court would go in enforcing its own *sub judice* rule, is it not ? ”

Therefore there should not be any doubts on the ambit of discussion that is permissible in such matters. The debate, however, requires to be guided precisely by and with great vigilance on the part of the Presiding Officer. Each case to which objection of *sub judice* is raised has to be decided on the facts of that particular case within the limits of the rule explained above.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Sri R. M. PATIL (Minister for Home).—Sir, I lay on the Table of the House :—

Notification No. HD 123 TMT 61, dated 3rd December 1962 (Rescinding certain earlier notifications regarding reduction of tax payable) ; as required under sub-section (2) of section 16 of the Mysore Motor Vehicles Taxation Act, 1957.

MYSORE POLICE BILL, 1962

Motion to consider

(Debate continued)

†Sri D. PARAMESWARAPPA (Honnali).—Mr. Speaker, Sir, I have gone through the Mysore Police Bill and except making a few observations, there is nothing more for me to comment upon this Bill. That is what I wish to submit at the very outset. Yesterday, while moving the Bill, the Hon'ble Minister for Home explained the objects and reasons for having brought this Bill. One of the outstanding features of this Bill is the appointment of a Police Commissioner for the City of Bangalore because Bangalore City is a growing city and there is absolutely a necessity for a separate police officer ; therefore, the Home Minister felt that the appointment of Police Commissioner is very essential and he has made a provision in this Bill. To me it appears that when there is the Inspector General of Police and there is also the Deputy Inspector General of Police in the city of Bangalore, there is no need for a separate post of Police Commissioner for the city. The functions, the duties and the powers that are going to be exercised by the Commissioner can as well be exercised by the Inspector General of Police and the Deputy Inspector General of Police, whoever they may be. I submit that the creation of this additional post will involve additional expenditure and

(SRI D. PARAMESWARAPPA)

will cause heavy strain on the exchequer of the State. Therefore, I submit that the creation of this post for the city of Bangalore is unnecessary at this juncture especially during the time of emergency when the funds are to be diverted for defence purposes. That is one of the important observations that I wish to make before this House.

There is one thing which is really commendable with regard to this Bill. In this Bill there is a provision for the employees or the servants to be heard after giving an opportunity; that is, article 311 of the Constitution has been fully made use of and in order to avoid the arbitrary and capricious dismissal by the superior officers, there is a provision made that reasonable opportunity should be given to a servant before dismissal or any punishment is inflicted. That is really commendable.

The Hon'ble Minister drew attention to clauses 16 to 22. Clause 16 relates to Superintendent of Police being the head of the Police in the district, subject to the general control of the District Magistrate. I welcome this clause and also the other clauses referred to. But I wish to point out one thing. I feel that the Divisional Commissioner having control or supervision over the District Magistrate or Superintendent of Police, having the powers of calling for reports so far as crimes are concerned, is rather not a happy thing. Because, the District Superintendent of Police will be strictly under the control of the I.G.P. and this intermediary process of the Divisional Commissioner having control or supervision over the Superintendent of Police, may give rise to some conflict. It is also a duplicate process.

With regard to village police covered by clauses commencing from clause 131, what should be the qualifications of village police officers and what should be the nature of their duties and other things, is not well defined or made clear. It is well known that in villages it is very hard to find out persons who can discharge the functions of a police officer. Therefore, while appointing police officers in villages, it is essential that the Government should keep in mind the qualifications of the persons to be appointed.

Sri A. P. APPANNA (Virajpet).—Are you of the opinion that we do not get qualified people from the rural areas?

Sri D. PARAMESWARAPPA.—It is generally so.

So far as the recruitment of police officers is concerned I wish to emphasise that people with integrity and honesty are chosen. The police officers are to control the liberties of the people. They have grave responsibilities and proper men must be chosen.

With these observations, I welcome the Bill.

†Sri S. SIVAPPA (Shravanabelagola).—Sir, I would speak on the principles underlying this Bill because it is going to be referred to a

Select Committee, which I hope would deal with the Bill clause-by-clause.

This Bill is placed before us with a view to bringing uniformity in legislation. It is recognised that the police force has to play an important part in the maintenance of law and order. Knowing the police of our State as we do, I am of the opinion that whatever be the provisions of the law we make here, they could be effective only if there is an improvement in the character and integrity of the police officials. Today the police, particularly the constabulary is mostly uneducated, without any character. I do not wish to use a strong language, but I must say that they partake of all the bad qualities existing in society. Lack of morality, habits like gambling are found in them in an abundant measure. We want the police to protect us against these vices but we find that they themselves are addicts to these vices. Today the people look upon the police with a lot of suspicion and distrust.....

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—Are these qualities absent in the society?

Sri S. SIVAPPA.—That is so; but I want the police to set an example in good conduct. They must be the friends of the people. The people must develop confidence in the police. With this end in view, Government should take special care while recruiting the police staff. For appointment to the base of the force, the constabulary, at least the minimum qualification of S.S.L.C. should be compulsory. I do not mind if we pay more to them. Then the police officers should get good and sound training. Policemen are to be in daily contact with the people. They must know the psychology of the people. They must know a bit of sociology. I do not mind if we recruit only persons with Masters' degree as police officers. But they must understand the moods and needs of the people, their legitimate requirements and reactions. The police have to deal with ruffians also and must know their psychology. Today, the moment the people look at the khaki dress, they feel a nauseating sense. Honest persons do not like to go to the police. A fear complex has developed in the minds of law-abiding citizens. This is because the police are not behaving like friends of the people. On the other hand they go on harrasing and degenerating the society. The real law-breakers are not afraid of the police because they know they can get them on their side. The police seems to be a terror only to the honest person. The police expect gratification for the little service they perform as part of their duties.

Sir, I would only request the Government to deal with the police force strongly. I know for instance that in some Taluks the police have become social lords. They want to take vengeance on the people. If any one complains to Government about the conduct of any policeman, they take vengeance on the person concerned. They launch 5 or 6 false cases and terrorise him. It is within my knowledge that very respectable persons, even ex-legislators, who have complained against the behaviour of police officers and their character, have come to grief.

(SRI S. SIVAPPA)

Even Section 107 is brought into operation against the complainants. This attitude of vengeance should go. The police officers must be above suspicion; they must be symbols of character and good conduct. I know personally that in some of the constituencies, particularly after the general election, there is a sense of insecurity and fear in the minds of the people. For example, in constituencies like Hosadurga, the people have absolutely lost confidence in the police. I do not know why the police at all exist in that place if they are not able to keep law and order. In my own constituency, because of so many factors, about 5 or 6 cases have been launched against an ex-Member of this House because he dared to complain against the Sub-Inspector. The Sub-Inspector instigated some people and some cases were filed. How can society exist if such is the case and this is the type of police we have amongst us?

Coming to the provisions of the Bill, some powers have been given to the District Magistrate and the Divisional Commissioners. The District Magistrate can report even to the I.G.P. regarding the character or working of the Superintendent and other police officers in the district.

Of course, in one way it has a dual check. It is a very healthy idea to have the activities of the Police Officers under check by the District Magistrate. There are two kinds of District Magistrates, one is the judicial man and the other is an executive. My suggestion is that when you entrust the power to the District Magistrate, it is better to entrust it to the judicial District Magistrate.

Sri B. D. JATTI.—On a point of clarification, Sir. Under the provisions of the Act, the Deputy Commissioner is the District Magistrate.

Sri S. SIVAPPA.—But, it is better.....

Sri A. P. APPANNA.—Where is the question of separation of judiciary from the executive?

Sri S. SIVAPPA.—Instead of giving this power to the District Magistrate, it is better to give it to the Judicial District Magistrate, because it is very easy to influence a Deputy Commissioner or any executive officer, who will be in intimate contact with local people. This is happening in every day affairs. These officers think that they can do anything and they are the monarchs. That is the attitude of the Police Officers. So, there must be a terrible check on these people. Otherwise it will be very difficult to control them. Now, you have entrusted the work of Prohibition to the Police Officers. There is a talk in the streets that these Police Officers themselves are conveying this illicit manufacture and that they are making huge profits. What has the Government done to stop this illicit earning of these Police Officers? There was some check a few years back. Now they are openly demanding it.

Sir, for the Intelligence Department (C. I. D.) officers are drawn from the same cadre of the Police Department. When an executive officer is asked to watch over the activities of the executive officers, what is it that you can expect from him? They are all friends and it is invariably the case. The C. I. D. officer should not be drawn from the executive force. He must be drawn from a different cadre. So I request the Government to think of recruiting the officers to the Intelligence Department from a higher cadre so that there will be a proper check over the activities. The activities of the Government, the political activities and our planned activities are increasing every day. Unless the Police is free from the political field and act in an impartial manner, society will not survive. So, if democracy were to survive and function properly there should be a proper check on these Police Officers so that security is created in the minds of the people. People must be courageous to stop the nefarious activities of the Police. I trust that Joint Select Committee will consider these aspects. I suggest that the Government should have a proper check over these Police Officers and see that democracy flourishes in this country in its true colour. The ruling party and the supporters of the ruling party are also partly responsible to spoil the morale of the Police to take action or to punish a person who is a political rival. That attitude of the party in power and its followers must change. Otherwise, democracy is in peril. Investigation reports show that where the Congress candidates have failed and the non-Congress legislators have won in elections the party in power is instigating the Police to see that non-Congress supporters are punished properly by interfering in their day-to-day affairs. That is the attitude of the Police in every constituency. The Police Sub-Inspector has become the monarch. Is this democracy? I may say that this is the decentralisation that has been achieved in the set-up. I am saying this with the greatest pain because I have received not one, two or three, but about 30 to 40 complaints in this regard. We are here to see that democracy flourishes. We are against dictatorship. We want that democracy should flourish in its true colour. The Government should see that proper check is placed on the Police Officer and make the public feel that a Police Officer is a real friend of the public. It should not be a one-way traffic. With these words, I wholeheartedly support this Bill being referred to a Joint Select Committee.

2-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ನಿರಾ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪೊಲೀಸರ ಖಾತೆ. ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಮೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮನೂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಹೆಗಿರಿಬೇಕು, ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಸರ್ಕರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ., ಐ. ಜಿ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು, ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಳ್ಳತನ, ಸುಳ್ಳು, ಹೆಂಡ ಕುಡಿದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ದಂಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ನಾನಾ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಮನೂದೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆಯಾದರೂ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು-ಮುಕ್ಕಾಲು ವರ್ಷ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಜಮಖಂಡಿ ಸಾಹೇಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಗೃಹಸಚಿವರು ಆಗಿದ್ದರು. ಆಗ್ಗೆ ಬರ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಯಿತು. ಇಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ಹಾಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒಳ್ಳೆ ಕಲಮು ಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಈ ಮನೂಬೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮೀಷಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಹೋಗಲಿದೆ. ಯಾವ ಕಲಮು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು, ಏನೇನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸರ ಚಿತ್ರ ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿ ದ್ದಾಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ಜನ ಡಿಕ್ಕಾಪಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಮ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದರು. 1947ರ ಅನಂತರ ಅವರ ರೀತಿ ನೀತಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರಬೇಕು ? ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಿರಬೇಕು ? ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬರುವ ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿಕ್ಕಲ್ಲ ಬೀಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊದೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಕಲ್ಲುಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂದು ಬ್ಯುರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟು ಇದ್ದಾಗ್ಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾಗಿ ಇಂದೂ ಸಹ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಸಹ ಏನು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಹೆಗೆಯ ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಹಾಗೆ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಅನುಭವವಿದೆ. ಒಳ್ಳೆ ಜನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ? ಅದರ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಪೀತಾಮಹರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿ ಚೊಪ್ಪಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಾನೆ ಬೊಂಬಾಯಿಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾ ಭವನವು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸತ್ಯ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಡೆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೈಯತ್ತು ಎಂದರೆ 188 ಸದಸ್ಯರು ಕೈಯಿತ್ತು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅನೇಕ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಗೃಹ ಸಚಿವರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿ ಹೋದರು. ಒಬ್ಬರು ಪೇಟಾ ಬದಲಿಸಿ ಚೋಪಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? 1903ರಲ್ಲಿನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಂದು 1963 ರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಈ ಮನೂಬೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಯಾವ ಕಲಂನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೋಪಪೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡದೆ, 3 ಜನ ಐ.ಪಿ.ಗಳು, 12 ಜನ ಪೆಪ್ಪೂಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪೊಲೀಸ್ ದೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ; ಇವೊತ್ತು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಬೇಕು. ಜತ್ತಿಯವರು ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಆ ಖಾತೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ; ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಗ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ ; ಹಣ ಕೂಲು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪುತ್ರರು ಮಾಡಿದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ; ಮುಕ್ಕಣ್ಣನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪೊಲೀಸನು ಏಕೆ ? ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಯಾರಾದರೂ ಕಾರುಮೇಲೆ ಜೈಕ್ಸಿಲರ್ ಬಾವುಟ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ಏನು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ; ಅದೇ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನ ಕಾರು ಬಂದರೆ ಹಿಡಿದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಕಾರು ಬಂದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಕಾನೂನು ಏನಾಯಿತು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್‌ಕಾಕ್ಟ್ ಸರ್ಜಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಳ್ಳು ಕೇಸು ಹಾಕಿದ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಅಫೀಸರ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನಾನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಪೊಲೀಸರು ಮಾಡಿದ ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ. ಒಬ್ಬ Dy.S.P., ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು

ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಕೈಹಾಕುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಜಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಜಜ್‌ಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ತಪ್ಪು, ಅಂಥವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜನತೆಗಾಗಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

MR. SPEAKER.—Give the substance and not the report.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಲೇಬೇಕು, ಅವನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಿ, ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮಹಜರನ್ನು ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಬರೆಸಬೇಕೋ, ಏನೇನು ಸೇರಿಸಬೇಕೋ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ, ಕನ್‌ವಿಕ್ಷನ್‌ನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಟ್ಯಾಂಪರ್ ಮಾಡಿ, with this tampered and concocted document, ಕೇಸು ಹಾಕಿದರು. It was produced before the Court and the Court rejected it. The Court has observed that he is not a reliable officer. ಅಂಥವರು ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಶಿಸ್ತು, ಹಾನೆಸ್ಸಿ, ಸಿಸ್‌ಸಿಯಾರಿಟಿ ಬೇಕೋ ಅಂಥಾ ರಕ್ಷಣಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಜನ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಖಾತೆ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು 128 ಜನ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೂಪರ್ ಸೀಡ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಹವರ್ ಇದೆಯೆಂದು, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮೊಗರ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಕಿರೀಟವಿಲ್ಲದೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಕೇಸು ಹಾಕಿರುವುದು ಯಾರ ಮೇಲೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ M.B.B.S. ಪಾಸುಮಾಡಿದ ಸರ್ಜನ್ ಮೇಲೆ; ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಆತ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಎಂದು, ಆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿರುವ ಜಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ; ಓದಿಕೊಳ್ಳಿ. ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸುಖ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲರೇ. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರು ಇವತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದು ಸದಾಗ ಅವರ ಪಕ್ಷ ಪಕ್ಷದಲ್ಲರ. 'ಸರ್ವೆಜನಾ-ಸುಖನೋ ಭವಂತು' ಎಂಬುದು ಅವರ ಸೂತ್ರವಾಗಲಿ. ಎಲ್ಲರ ಸುಖ ನನ್ನ ಸುಖ. ಎಲ್ಲರ ಕಷ್ಟ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ದೇಶದ ಕರ್ಯಾಣವನ್ನು ನನ್ನ ಕರ್ಯಾಣ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ಯಾಣ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ, ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಜಜ್‌ಮೆಂಟಿನ ಜಿಸ್ತ್ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ತಿ ಓದಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇವತ್ತಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರೂ ಅವತ್ತಿನ ಗೃಹಸಚಿವರಾಗಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಬೇಕುಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತುತ್ತಿರುವುದು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೆಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲೊಂದು. Disgruntled police officerಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು? ಅವರನ್ನು dissatisfy ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು? ಅವರಲ್ಲಿ ಅನಾತುಷ್ಟಿ ತಂದವರು ಯಾರು? ನೀವು ನನ್ನ ನೆಂಟಿ, ನನ್ನ ಮಗಳ ಗಂಡ, ನನ್ನ ತೊಸೆ, ಮಾವ ಎಂದು ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತುತ್ತಿದರೆ, ಮೇಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವರು dissatisfy ಆದರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಹೀಗೆ ಮೇಲಕ್ಕಿತ್ತುತ್ತಿದ ಒಬ್ಬ ಭೂಪತಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಜಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಓದಬೇಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ಸುಭುಗಾರ, he is an unreliable police officer ಎಂದು ಜಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂಬಂಧಸ್ಥನಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ President's Medal. ಎಲ್ಲೆಂದ ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಪೊಲೀಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಿ. ಈ ಸಭೆಯ ಶಾಸಕರಿಬ್ಬರು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಒಂದು ಕೇಸು ಹಾಕಿದರು. ಆ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ; (ಈ ಕೇಸಿನ ಜಜ್‌ಮೆಂಟಿನಂತೆಯೇ ಓದಿ ಬರೆದೇ?...ಅದೂ ಬೇಡವೇ) 'This is another instance where this Police Officer has behaved high handedly and this Police Officer cannot be trusted for a moment' ಎಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು 125 ಜನ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳು ಮೇಲೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಜಜ್‌ಮೆಂಟಾಗಿ ಎಂಟು-ತಿಂಗಳಾಯಿತು; ಈ ನಿಚಕತ್ಯ ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ; ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸುಖ ಶಾಂತಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ನೆಲಸಬೇಕಾದರೆ, ದುಷ್ಕರನ್ನು ಬಲಹಾಕಿ; ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಯೋಗ್ಯರು, ಸಮಾಜ ಕುಟುಕರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತರಪೇತು ಮಾಡಿದರೆ, ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಪಾತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗೋಸ್ಕರ ಅನುಕೂಲನಿಂಧುವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲೆಜ್ ಪೋಲೀಸ್ ಇರಬೇಕು; ಎಲೆಜ್ ಪಟೇಲ್ ಇರಬೇಕು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಬ್ರಿಟನ್ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದೇಲ್ಲಾ ಪುನುಕದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸರು ಮಾಡಿರುವ ದುರ್ವರ್ತನೆಯ ಒಂದೊಂದು ಇನ್ಸ್ಟೆನ್ಸನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡತೆ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪೋಲೀಸ್ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿ, ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಕೆಜೆ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲು ಎಸೆದರು ಎಂದು ರಾಶಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಅನ್‌ರಾಫುರ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇದರ ಆ ಗುಂಪನ್ನು ಚದುರಿಸಲು ಏನೇನೋ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಯಾರಾದರೂ ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಮೇಲೆ, ಕೈಮಾಡಿದರೆ, ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಪನಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು. ದೊಣ್ಣೆ ಗಳವೆಯೆಂದು ಸಿಕ್ಕಾ ಪಟ್ಟಿ ರಾರೀ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದೇ? ಪೋಲೀಸಿನವರ ದುಷ್ಕೃತ್ಯ ಗಳಿಗಾಗಿ ಪಾಡು ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಈ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಆದರೆ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಈ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿ ನಿಬಂಧನೆ ಇದೆ. ನೂರಾರು ಜನರಿರುವ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಅನ್‌ರಾಫುರ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೆ, ಪುಂಡುತನ ಮಾಡಿದರೆ, ಇಡೀ ಊರಿನ ಜನರೇ ಪುಂಡುಗಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ನಲ್ಲಿ ಯಾವನು ತಪ್ಪಿತಸ್ತನೋ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹುದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಜನತೆಗೆ ಪುಂಡ ಗಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? - ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಶಾಸಕರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ನೀವು 27 ಜನ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ನಿಷ್ಕಳರು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರನ್ನೂ ಚುನಾಯಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಅವರು ಯೋಗ್ಯರೇ ಅವರ ಅಂಟಿಸಿಡೆಂಟ್ ಏನು, ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆತನದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಮುಂತಾದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಿ ತೊಕಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಛಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ಅದು ಮತ್ತಾರಿಂದಲೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ಯಾಂಪಿಂಗ್ ಡೆನ್ಸುಗಳು ಮತ್ತಾರಿಂದಲೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಇದು ಯಾರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದು ಹೊರಗಿನವರಿಂದಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸರೇ ಕಾರಣ.

ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನಿಗೆ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಿಂದ ಆಫೀಸಿಗೂ, ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಮನೆಗೂ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿದರೆ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ನೆಟ್ಟಗಾಯಿತೇನು? ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಕೋಟಿ 35 ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಕಳ್ಳಕಾಕ ರಿದ್ದಾರೆ, ಪುಂಡು ಪೋಕರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಜನರ ಮೇಲೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಜಿರೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದು ಬೇಡವೇ? ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೇನು? ಆರು ಕದಿಯುತ್ಸವವನ್ನು ಒಂಬತ್ತು ಕದಿಯುತ್ಸವವನ್ನು ಮೇಲೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು? 9 ಕದಿಯುತ್ಸವವನ್ನು 18 ಕದಿಯುತ್ಸವವನ್ನು ಮೇಲೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು! ಈ ದಿವಸ ಆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಆ ಹದಿನಾರು ಗುಣಗಳಿರಬೇಕೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವೆಯೇನು? ಆ ಗುಪ್ತ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಜತ್ತಿಯವರೇ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರಲಿ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಕ್ಷರೂ ನಿಷ್ಕಳರೂ ಅದೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಅಂಗಳಿಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಇಂಥ ದಿವಸ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಆ ಪೋಲೀಸರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಲದ ಮರಕ್ಕೊಬ್ಬ ಕಾಯುತ್ತಾ ನಿಂತಿರಬೇಕು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಭಿಕ್ಷ ಕೇಳಿ ಎಂಟಾಣಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ

ಹೋಟಲದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿ ಏನಾದರೂ ತಿಂದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದೇಂಥ ನಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ! ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಯಾರಮೇಲಾಗಲಿ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿ ಆತನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದರೆ, ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಅವರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೂಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವಂತೆಯೇ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲೂ ಹೀಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೋಗುವಂಥ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರೂ ಹೋಗಲು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನು ? ಅಂಥ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನು ? ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಈ ರೋಷ ದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಅವರು ಬೇಗ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕ್ಷೆವಾಗಿ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಅವರು ಎಂಥವಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅರ್ಹತೆಗಳಿರಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇನಾದರೂ ಇದರಲ್ಲದೇ ಎಂಬುದು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಮುಕ್ತಾಯವಾಲು ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಎಂಥ ಜನಗಳೆಂದರೆ ಯಾರು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಲೀಸರ ಪೋಲಿಯಾಗಿ ಆರಿದಾದುದಿಲ್ಲದ್ದರೇ ಅಂಥವರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಗ್ಯಾಂಜಿಂಗ್ ಹೆಂಡ-ಸಾರಾಯ ತಯಾರಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯಿತು ? ಇಂಥವರಿಗೆ ಎಂಥ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಿಂದೇನು ಸಾರ್ಥಕವಾದೀತು ? ಆದರೆ ಈ ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಇಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಿಟ್ಟನ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿದೆ ? ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರತಕ್ಕವನು ವಿಧ್ಯಾವಂತನಾಗಿರಬೇಕೆ-ಅವಿಧ್ಯಾವಂತನಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ಇದರಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆ ರೂಲ್ಸ್ ಅಕ್ಕಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುವುದು. ಆದರೆ ಆಗ ಆಗಬಾರದು. ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಸೇರಿಸಲ ಬದಲ-ಅದು ಇಲ್ಲ ಚಾರ್ಜ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಉಪಕಾನೂನು ಕಾನೂನಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗತಕ್ಕವನಿಗೆ ವಯೋಪರಿಮಿತಿ ಏನು ವಿಧ್ಯಾ ಅರ್ಹತೆಗಳೇನು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಜ್ ಪೋಸ್ ಇರಬೇಕು, ಒಂದೊಂದು ರೇಜಿರಬೇಕು, ರೇಂಜಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳಿರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಜನ ನಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಇರಬೇಕು, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಪುಜನ್ ಇರಬೇಕು, ಡಿ.ವೈ.ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳಿಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಇಂಥಾ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೂ ಈ ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲ. ಈ ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಹೇಳಿರುವುದೆಲ್ಲ “ಕಿವುಡ ಇಟ್ಟು - ಮೂಗ ಉಂಡ” ಎನ್ನುವಂತಿದೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಟ್ಟನ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಿರುಚಿಕೊಂಡೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. “ಕುಂಬಳ ಕಾಯ ಕಳ್ಳ ಅಂದರೆ ಹೆಗಲು ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಅವರೇಕೋ ನನ್ನ ಕಡೆಗೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ನವಗ್ರಹಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿಗೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವು ಉಪಗ್ರಹಗಳೋ - ಉಪದ್ರವಗಳೋ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಹಿಂದೆ 1962 ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಮಖಂಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಪರ್ಧಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಸನಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಠವಿದೆ. ಆ ಮಠದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಣ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಆ ಹಣ ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಪರ್ಧಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. (ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕತ್ತರಾಗಿದ್ದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಲೈಟನ ಬೆಳಕಾಯಿತು) ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಯಾವ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

He is an undesirable person ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟತ್ತೋ ಆ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಗಿಲ್ಲದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಆ ಮಠದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹಣ ಏನಾಯಿತು, ಎಲ್ಲಗೆ ಹೋಯಿತು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಹೀಗಾಗುವುದೇ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳೇನು ? ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಇಂಥ ದಕ್ಷ ಹೀನತೆಯ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ನುಖೀರಾಜ್ಯವಾಗುವುದೇ ? ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನಾತೀತ ಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಡಲುಗಳೂ-ರಿಕಾರ್ಡ್ ಗಳೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ ! ಆಡಳಿತ ಹೀಗೆ ಹೊಲಸು ಹೊಲಸಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೆ ತಾನೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ನಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದೀತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲರೇ ? ಈ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರುಯಾರು ಆ ಕಡೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅದನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ನಾಳೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತರೆ ಈ ದಿವಸ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿದವರೇ ನಾಳೆ ನಮಗಿಂತಲೂ ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರಿಗೆ ನಮಾನರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿದ್ದ ಗೃಹಸಚಿವರು ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಅದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಗಾಂಜೀರಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನೀಗ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಗೆ ಮಾರಿ ನಾನು ಎಂದೂ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವನಲ್ಲ.

ಜಮಖಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಮಠದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹಣ ಏನಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ Deputy Superintendent of Police ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಶಾಸಕರು ಮೇಲಿನ ಲಂಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಆಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಏನೇನು ಅವತಾರ ಮಾಡಿದರು...

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet again after half an hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair].

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಜನತೆಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುವುದು ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಲಿರುವ ಇರಬೇಕು, ಇಂಥಂಥ ಕಾರಣ ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಚಿತ್ರವನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಪಡುತ್ತೇನೆ. 1962 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಇವರೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಪೊಲೀಸ್ force ಎಲ್ಲ ನಿಂತು ಕೆಲಸಮಾಡಿತು. ಚುನಾವಣಾ ತಕರಾರು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಂಥ ಚುನಾವಣಾ ತಕರಾರು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ನೋಡಿದರೆ Police Patel, Sub-Inspector, Head Constable, Circle Inspector, Dy. S. P. ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಹೂತಿ ನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಲರನ್ನೂ ನೇಮಕಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅಪ್ಪು ಸರಿಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಂದ ಬಂದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ hereditary Patels and Shanbhogues ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಡೆಲರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ಗೃಹ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅಂಕುಶವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಜನರ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಕಳ್ಳತನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಭಟ್ಟ ಪರಾಟು ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಲರು ಒಂದೊಂದು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವರಿಂದ 1967 ರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಅಡಳಿತಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಲಿಸಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಪೋಟು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಎರೇಜ್ ಪಡೆಲರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. 1962 ರಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡವಿತ್ತು, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆತರೆ ಏನೇನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೋವಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋದಾಗ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಡೆಲರ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಅನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ Village Patel ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಆರಿಸುತ್ತೀರಿ, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅರ್ಹತೆ ಇಡಬೇಕು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಏನು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೊಂದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಅವೆಲ್ಲದರ ಕಡೆಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯಿಂದ ಬರುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೂಪಕೊಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ, ತೊಂದರೆ ಆಗದಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅಪರಾಧಿಗಳು ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿರಬೇಕೋ ಅವರು ಅಪರಾಧಿಗಳು. ಈ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Which provision of the Bill are you dealing with?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾದ ನಡತೆಯವರಾಗಿರಬೇಕು; ಅವರು strict ಆಗಿರಬೇಕು; ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಯಾರದೋ ಅಂಕುಶದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಭೆಗೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

1957ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಕಡೆಯ 530 ಜನರನ್ನು ಬಂಧನದಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಎರೋಧವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಏರಿದಮೇಲೆ ಡಕಾಯಿತಿ ಲೂಟಿಮಾಡಿದ, ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ತಂದ ಎಂದು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದರು. ಆ ದಿನ ಯಾರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದರೋ ಅವರು ಬೆಳಗಾಂವಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಅದೇ ದಿನ ತೀರ್ಪುಕೊಟ್ಟು ಆತನನ್ನೂ ನಿರಪರಾಧಿ, ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಕುಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ನಿರೂಪಣೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರು. 85 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕರು, ಯಮ ಧರ್ಮರಾಯ ಚೀಟಿ ಕಳಿಸುವಂಥ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನವರು ಇಂಥವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಪರಾಧಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿತ್ತು.

MR. SPEAKER.—Kindly deal with the provisions of the Bill. Administration will come under Budget. Then the Hon'ble Member may speak.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲ ದುರ್ಮಾರ್ಗಿಗಳಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಧರ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಧರ್ಮ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಜನ ನಾವು. ಅಲ್ಲ ಏನೇನು ತಪ್ಪುಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂತ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಮೇಲೆ ಏನೇನೂ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

—Mr. SPEAKER.—I have no objection to the Hon'ble member framing charges against anybody. But it must be relevant and it should be made at the appropriate time.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾಕೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಬರಬೇಕು ಜನ ಸಮರ್ಪಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನನ್ನು ಹೊಡೆದು ಒಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದರು. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆ ಅಥವಾ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Loaded revolver ಸಮೇತ ಇದ್ದವನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ತನ್ನ ಪಾಣದಮೇಲೆ ಅಣೆ ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನಾಗುವುದೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸತ ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಅಂಥವನಿಗೆ ಏನಾದರೂ benefit ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಮಾನಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಹತ್ತು ಜನರು ಇದ್ದರೂ ಸಾಕು. ಒಂದು ನೂರು ರಂಗೂ ಹೈಮಂಡ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ವಜ್ರವಿವರೆ ಅದು ಚೆನ್ನ. ಅದನ್ನು ಕುಂದದಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅದರ ಸೊಬಗು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಕೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರುಸಾವಿರ ಜನ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳೂ ೧,೫೦೦ ಜನ ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳೂ 300 ಜನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳೂ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಜನರಲ್, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್‌ಗಳು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರು ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಈ ಮನೋವೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಇಂತಹವನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಇವನು ಲಿಂಗಾಯಿತರವನು, ಇವನು ಒಕ್ಕಲಿಗರವನು, ಇವನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಬೇಕಾದವನು, ಇವನು ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರ ನೆಂಟ, ಇವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶೋಧರಾ ನಾಸಪ್ಪನವರ ಬಂಧುಗಳು, ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾಯರ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ; ರೋಗ ಬಂದರೆ ಆಫ್ಯಾದಿಗೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಬೇಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರರಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member will please conclude. I am not giving him any more time. Please conclude the idea.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮತ್ತು ಶಾಸನದ ಕಡತಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಂತಹ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸು ಪಾಕೆ ಗೌರವಯುತವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಾಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಅವಧಿಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—(Addressing Sri Patil) You are not catching my eye because you are in the Select Committee. If you still like to participate in the debate, I will give you 4 or 5 minutes

(Addressing Sri Gopala Gowda) How much time do you require? If you tell me, then I can adjust; I will agree to it. Otherwise I will fix my own time limit

Sri S. GOPALA GOWDA (Thirthahalli).—About 15 to 20 minutes, Sir.

Mr. SPEAKER.—You can have 20 minutes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೋಲೀನು ಖಾತೆಯ ಮನೂವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಏಕರೂಪವಾದ ಕ: ನೂನನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಐದು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮನೂವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೋಲೀನಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ.....

Mr. SPEAKER.—Some suggestion was made to me that the House might meet in the morning tomorrow. I have asked the office to indicate the usual time of meeting in the Agenda I would like to know the sense or desire of the House so that if I have to change the time of meeting, I may do it now.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, because we are adjourning tomorrow for three days, it is better we meet in the morning.

Mr. SPEAKER.—Shall we meet tomorrow at 8-30 A. M. and will continue till 1 P. M. ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, I suggest that we may meet from 8-30 A. M. to 1-30 P. M.

HON'BLE MEMBERS.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—So, we will meet tomorrow at 8-30 A. M. and will continue till 1-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚನ್ನಗಿರಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶನಿವಾರ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ರಜಾ ಇದೆ. ಭಾನುವಾರವೂ ರಜಾ ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಮಂಗಳವಾರವೂ ರಜಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸೋಮವಾರ ಮಾತ್ರ ಸೆಷನ್ಸ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ಸೋಮವಾರವೂ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟು ಭಾನುವಾರದಿಂದ ಮಾಮೂಲಿ ನಂತೆ ಸೆಷನ್ಸ್ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗಿ ಕೋರಿಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—We have already decided as to when we should meet tomorrow. The Hon'ble member's suggestion relate to the meeting of House on Monday. There is no question of my giving any leave. I am not a school master. I can adjourn the House. What is the sense of the House?

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, it is no use again giving one more holiday. So many Bills are there for consideration and we have to work. So, I suggest that no holiday be given on Monday.

Sri B. D. JATTI.—Sir, I support the suggestion of the Hon'ble Member Sri V. S. Patil.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಶಿರ್ಹಾಳ್).—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಪ್ರೋಲೀನಿನವರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ 178ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಲೀಲಿ ಅಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. 1810ರ ಮಧ್ಯಾನು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಗೂ 1861ರ ನೆಟ್ಟರ ಅಕ್ಕಿ, ಹೀಗೆ ಇವು ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆದ ಅಕ್ಕಿಗಳು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೊರೆ ಪ್ರೋಲೀನಿನು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ).

ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೇಶ ಈಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಶಾಸಕಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ, ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಹುತಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಬಲಿದಾನಮಾಡಿ ಹೋರಾಡಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಕಾನೂನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ 1947 ರಿಂದ 1957 ರವರೆಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಸೊಪ್ಪಲಿಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು 1957 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಅಂಥ ಘಟನೆಗಳ ಸಂಕಲನ ಮಾಡಿ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು 1020 ಇವೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಜನರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಯಾವ ರೀತಿ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಪೋಲೀಸರು ಯಾವ ರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಖಾಬಿ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಈ ಎರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನಕಾಲ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ವೈರತ್ವ ನಡೆದಿದೆ. ಈಗ ಪರಸ್ಪರ ಮೈತ್ರಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಅನುಚಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೊಪ್ಪಲಿಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು? ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಜನತೆ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಪೋಲೀಸರ ಮನೋಭಾವ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೋದ ಬರೆಯುವಾಗಲೇ ಅಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಲಾಜುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ಒಂದು ಮನೋದೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾನೀದ್ವವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ರೋಪದೋಷಗಳಾಗಿ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿವಿಲ್ಲ. ಪಿನ್‌ರ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಧಿಕಾರ ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಪಾಟು ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹನಟಿವರು ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಮನೋದೆಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆ. ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಪುಂಡ ಕಂದಾಯ ಹಾಕತಕ್ಕಾಂಥಾದ್ದು, ಇದು ಕೂಡ ಪರದೇಶದವರು ಅಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿತು. ಪಾಳೇಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಮ ಇದ್ದಿತು. ಪುಂಡ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಅಂಶ 51ನೇ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ clause 57—Dispersal of gangs and bodies of persons ಮತ್ತು clause 68—Removal of persons about to commit offences. ಇದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಸ್ವಯಂಸರ್ವೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಿಗಳಿವೆ, ಆದುದರಿಂದ ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು. ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೂ ಸಹ ಇದು ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು.

4-00 P.M.

ಇಂಥ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿವೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಮಿತಿಮೀರಿ ಕೋಗಿರುವುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಾಗಿ, ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೊಲೀಸರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಮನೂಬೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇರಬಹುದು ! Duties of Police Officers ಎಂದು 71 ವಿಧಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸರು ದೋಷದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ತನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ೨ ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಯಮನಗರದ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಯಮಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾದ ಎಣ್ಣೆಗೆ ಹಾಕು ತ್ತಾರೆ ; ಗರಗಸವಿಂದ ಕುಯ್ಯುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ತರೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಗರ ರಾಕಪ್ಪಿನ್ಲಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಸತ್ತುಹೋದ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಮುಗಂ ಎಂಬುವನು ವಿಷಯವಾಗಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಕೇಸು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಟಾರ್ಜರ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಇದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಮಾಡಿದ್ದು ಹೌದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕೆಲವರನ್ನು ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಅಮಾನುಷ. ಈ ಅಮೇರಿಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಅನೇಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ತಪ್ಪಿತಸ್ತನು ಹೌದೇ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಶೋಧನೆಮಾಡಿ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಅಂದೇವೋ ಇಲ್ಲ. ಗುಮಾನಿ ಎಂದು ಕುಡುಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ರಾಕಪ್ಪಿನ್ಲಡುತ್ತಾರೆ. 24 ಘಂಟೆಗಳ ಮೇರೆ ರಾಕಪ್ಪಿನ್ಲ ಇಡಬಾರದೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಬಹಳ ಸಮಯ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪೊಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೂ ಕನಿಕರ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಪೊಲೀಸರು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವಾಗ, ದರೋಡೆ, ದಂಗೆ ನಡೆದಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಪೊಲೀಸನು ಆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಗೂಂಡಾ ಜನರ ಗುಂಪು ಇದ್ದ ಹಾಗಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜುಜ್ಜೀನ್ ಮುಲ್ಲಾರವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪೊಲೀಸನು ಪಡೆ ಆಗದೆ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ನಾವು, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಚುನಾಯಿತ ಮನುಷ್ಯನಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹಳ ಜನ ಅದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಅಪಾಯಕರ, ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಡಕಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರೇ executive authority, ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅಂದರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ದೂರ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಅವನು ಬಳಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಅವರ ಹತ್ತಿರವೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಬ್ಬ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೇನೇ ಅಂಥವನು ಕೈಕೆಳಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯೂ ವೆನ್ಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪೊಲೀಸನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಆದರ್ಶ. ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗಳು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಏನಾದರೂ ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಪರವಾಗಿ ಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು ೨೩. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು, ಶಾಂತಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪೊಲೀಸ್ ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪೊಲೀಸರನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ಜನರು ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಹೊಗಳಿಕೆಯನ್ನೂ,

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರಬಹುದು ; ಲಂಚ ತೆನ್ನದೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರಬಹುದು ; ಕಟ್ಟು ನಡತೆ ಇರದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿರಬಹುದು. ಅಂಥವರು ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಳೆಯ ಮನೋಭಾವ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಇವು ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪುಂಡುಗೊಂದಾದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಉರುಳಿಸುತ್ತಾರೊಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಚದುರಿಸುವ, ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಚದುರಿಸುವ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂಥ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದನ್ನು, ಮೊಟಕು ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಆಗಬಾರದು ; ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇಷ್ಟು ಪದಲಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಷಿಯವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. Subordinate Police and Superior Police ಎಂದು ಎರಡು ಭೇದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ; ಸೆಕ್ಷನ್ 7(8)ರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. Inspector-General, Commissioner, Deputy Inspector-General, Deputy Commissioner, Assistant Commissioner, Superintendent ಹೀಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. Deputy Commissioner, Assistant Commissioner, Additional Superintendent ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ, ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಗಳು ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು Designations ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. 16, 17, 18, 19 ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾನೂನುಗಳೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇವುಗಳನ್ನು ಡಿಟೀಲಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. Superintendent of Policeಗೆ ಇಷ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಅಧಿಕಾರಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವೇ. ಹೀಗೆ ಅನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ District Magistrateಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

[Sri S. BHIMANNA (Bhalki).—Spoke in Urdu].

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ (ಸಾಗರ). ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಪೊಲೀಸ್ ಬೆಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಸಹ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೆಂ ಮೈಸೂರಿನ ಐದು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸುಷ್ಪವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕದಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದೋಷ ಬರಲಿಕ್ಕೂ, ಬಾರದ ಇರಲಿಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾದ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯನು ಕಾಪಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಟ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ, ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃ ರೂಪ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ.

ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹಕಾರ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾನೆನಿರೋಧದ ಕಾನೂನನ್ನು ಧೇತದಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಹಾಗೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಎಂದು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ರೋಷ ದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೆಲ್ಲಂಗೊ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಜಿಪ್ಸಿಯ ಡೆಫ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಡಿಬಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರು, ಹಾಗೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳಾಗಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಕೂಡದು, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸಹ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನೇನಾದರೂ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನೂ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆ ಹಾಗೂ ಡಿವಿಜನ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ Cheek ಮಾದತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಕಾಣ್ 16, 17 ಮತ್ತು 18ರಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು, ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಎರೇಡ್ ಪಟ್ಟಿಲದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಪೋತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಿಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಹಕ್ಕು ಹೋಗಿ ಅವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಎರೇಡ್ ಪಟ್ಟಿಲರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಐದಕ್ಕೊಂದಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಆತನು ಎಂದಿಗೂ ಜನತೆಯಿಂದ ಅರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಸೇವಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಿಶ್ಚಿತತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಲರ ವಂತಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಬದಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

126ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಿಂತ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿನಾ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಸ್ಪೆಷಿಟರು ಪೊಲೀಸ್ ಆಡಳಿತದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಪೊಲೀಸ್ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ, ಆಗುವ ಅಕ್ರಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೂ ಟ್ರಿನವರೆಗೆ ಹೋಗುವಂಥ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರ ಬದಲು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ, ಆ jurisdictionಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಒಳಪಟ್ಟು ಆದರೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಏನೊಂದು ಅಕ್ರಮವನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರುವ ಪುಂಡು ಗಂಡಾಯವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ತಪ್ಪುತಪ್ಪರೋ ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಂತಹವರಿಂದ ಈ ಪುಂಡುಗಂಡಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ಸನ್ಮಾನಾಂಕುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಾದ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಷಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

[SRI M. SRINIVASA NAIK (Chairman) in the Chair.]

ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಾಖೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪೊಲೀಸನು ಇರಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಸೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ದಿನೇ ದಿನೇ ಈ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಜನಗಳತ್ತ ಒಂದು ಸ್ನೇಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಪ್ರಜೆಗಳು ಪೊಲೀಸನು ಇರಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಪೊಲೀಸನು ಇರಾಖೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ, ಅದಷ್ಟು ಒಂದು ಸಹೃದಯದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೊಲೀಸನು ಇರಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅಂತಹ ಪೊಲೀಸನು ಇರಾಖೆ ಈಗ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗೇಕೆ ಹೀಗಾಯಿತೋ ಅದು ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಘಂಟಾ ಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರು ದುಷ್ಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಕಂಟಕರು ಬಂದು ಗಲಭೆ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಇಳಿಸ್ತೆಕ್ಕರು ಬಂದು ಒಬ್ಬ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯದೆ ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿಮಾಡಿ ತಪ್ಪಿಗೆಹೋದರು. ಏನೋ ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನರಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸಿನವರು, ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಜನ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಬರಿಮಾತು. ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಜನರ ಎಷ್ಟು ಕುಮ್ಮಕ್ಕು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೊಲೀಸನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪುಕ್ಕಾಳಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. Law and order ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರ ಮೇಲೆ ಕೈಮಾಡಿ ಹೊಡೆದಾಗ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಅಗದೆ D.S.P. ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವ್ ಪೊಲೀಸನು ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಕುಡುಕರಿಗೆ ಸಪ್ಪೆ ಮಾಡುವವರೂ ಜೂಜಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವವರು ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತು ಜನರ ಒಂದು ಗುಂಪೇ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲವುವರೆಗೂ ಪೊಲೀಸಿನವರ ನಡವಳಿಕೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪೊಲೀಸನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು counter check ಇರಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸನು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಡ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾರ್ಕಾಟ್, ಎಂಟಾಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ 'ಲೀನಿಯಿಸ್' ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸನು ಅಫೀಸರನ್ನು ಸರಕಾರದವರೇ unauthorised and unlicensed guns ಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದೂರುಗಳು ಬಂದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವು, ಈ ಪೊಲೀಸನು ಅಫೀಸರು ಯಾರು, ಯಾರಕಡೆಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂಟೀಕರಪಾಷ್ಣೆ ಡೈರೆಕ್ಟರವರ

ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಟಿಕರಪಷ್ಕಾ ಡೈರೆಕ್ಟರವರನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರ ನಂಬಳ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ I.G.P. ಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದರು. ಅಂಟಿಕರಪಷ್ಕಾ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೂ ನಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಅವರೇ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ರಿಪೋರ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 58 unlicensed guns ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೇಸು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನೂರಾರು ಪಟ್ಟಿ ಬರೆಯಬಹುದು. ನಾವು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಸರಕಾರದವರೂ ಈ ಇರಾಖೆಯೊಡನೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಜನರ ಕುಮ್ಮಕ್ಕನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ವಿಚಾರ ಎಂದಿನದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಟ್ಟೇಗೌಡ.—ಇದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮಾತು. ಈ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದದ್ದು ಎಂದರೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಜನಗಳ ಸಹಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಮಾತು, ಪೊಲೀಸಿನವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ದುಷ್ಕರು ಮನೆ ಮಠ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ನುಮ್ಮಸಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇ ಹಾಸಿ. ಅದುದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ನಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸೆರೆಕ್ಕೆ ಕಮಿಷನರಿವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೊಲೀಸರು ರೆಕಾರ್ಡುಮಾಡುವ ನಿಯೋಗಿರಬೇಕು. ನಿಯೋಗ, ದಕ್ಷರಾದ ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯರಾದಂತಹವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಈಗತಾನೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ ನವರು ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಈಗ ಡಿ. ವೈ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳತನವಾದಾಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥವರನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರ ಅಸ್ತಿವಾಸ್ತಿ ಸುರಕ್ಷತವಾಗಿ ಉಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಕಾನೂನಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಒಬ್ಬನನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸು ಪಟೇಲರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲರಬಹುದು

ಆದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸು ಪಟೇಲರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಪುಂಡಕಂದಾಯ ವಿಧಿಸುವುದು. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೊರದೇಶದವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಂಡಕಂದಾಯ ದರಿಗಳಾದಾಗ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿರುವಾಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ? ಪುಂಡಕಂದಾಯ ವಿಧಿಸಿದರೂ ಅದು ಯಾರ ತಲೆಯ ಮೇಲೋ ಒಳುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವವರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು appointment of special police ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲಾಬ್ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಬಹುದು. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು Rule making power ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಅಥವಾ ಪೊಲೀಸ್ ಅವರಿಗೆ ಈ ರೂಲ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಈ ಮಸೂಬೆಯು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಹೋಗಲಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರದ ಹಾಗೆ ಕೈಕಾಲು ತರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನ ಆಕಾರ ಮಾಡಿ ಜೀವಕಳೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಿವೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಾನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 7 ನಲ್ಲಿ “Commissioner of Police for the city of Bangalore” ಎಂದಿದೆ. You may compare it with section 57. ಈ ಎರಡು ಸೆಕ್ಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ Section 58 Removal of persons about to commit offences, ನಲ್ಲಿ “whenever it shall appear in the city of Bangalore and other areas for which a Commissioner has been appointed under section 7 to the Commissioner, and in other area or areas.....” ಇದರಲ್ಲಿ or ಮತ್ತು and ಈ ಪದಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. Section 68 Duties of Police Officer ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. Special Police Officer ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಲಂಡ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕ್ಲಾಜು 66 ಅನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. Powers too extraordinary, I do not think it conveys the meaning intended there. ಇನ್ನು clause 95 Punishment for cruelty to animals ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದರೆ ಶಿಕ್ಷೆ; ಆದರೆ ಬಲ ಹಾಕಿದರೆ, cow slaughter ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಇಲ್ಲ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ. Chapter IX, Complete ಆಗಿ eliminate ಮಾಡಬೇಕನ್ನು ವುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. Hereditary Offices Abolition Act ಹೇಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೂ Revenue Patel may be appointed as Police Patel ಎಂದಿದೆ. Hereditary Village Offices Act ಬಂದಿರುವಾಗ, Revenue Patel ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಾರಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ ?

Sri B. D. JATTI.—Anybody who is designated as Patel.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—There will be no Patel at all. 131ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ village police force ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಾರ್ಟ್ ವೈಷಮ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ force, ನಿಜಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಟಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನುವಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ. ಎಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ innocent poor people ಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. This is for want of education on the part of the Patels. They exploit the innocence of the people. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ತರಹ ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪಟ್ಟಿಲರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಹಾಳಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. Higher circle ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ಬೇಕು. ಇದರ ಬದಲು ಡಿಟ್-ಪೊಲೀಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 4-6 ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇಟ್ಟುಬಿಡಿ. They will then cover the whole area. ಪಟ್ಟಿಲರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಸೌಮ್ಯ ವಾತಾವರಣ ಕಲಕಿಬಿಟ್ಟು, the village will be a hell. These Patels will exploit the innocent and illiterate people.

Sri R. M. PATIL.—There are already Patels in certain villages and they are designated as Police officers of the villagers and the villages are leading a peaceful life.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—Conditions are different in different areas. I am referring particularly to the old Mysore area. You will at least remember my suggestion after some time this Bill is brought into force and when you come across such difficulties, you will feel that my suggestion is right.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳ educational standard ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬೇಕು. Method of investigation ಗೆ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ದಾರಿ ಸ್ವಲ್ಪ intelligent methods ನಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. Physical Corporal Punishment (ಶಿಕ್ಷೆ) Physical strain ಕೊಟ್ಟು ಕಳ್ಳತನ ಮತ್ತು ತರಬೇರೆ ಕ್ರೈಮ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎದ್ಯಾವಂತರು ಮತ್ತು ಇಂಟೆಲಿಜೆಂಟ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು, Corporal punishmentಗೆ resort ಮಾಡದೆ foreign countries ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿ, ಆ ದೇಶಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ investigation ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ standard ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಆಗ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ intelligent and educated people ಬಂದರೆ ಪೊಲೀಸರ moral standard ಹೆಚ್ಚಿ, efficient administration ಬರುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗುರುತರವಾದುದು. Law and Order maintain ಮಾಡಬೇಕು, crimes prevent ಮಾಡಬೇಕು, control ಮಾಡಬೇಕು. ಎದ್ಯಾವಂತರು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದಂಥ ಕೆಲವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂಬಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೊಡಿ. Even the constables, I suggest, should get more pay. They should be graduates. ಈ ತರಹ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ನೋಡಿ. Even a constable must be a graduate and he must be paid a high salary. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅದರೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ, ದೊರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

Sri G. V. GOWDA (Palyam).—Mr. Speaker, Sir, it is very necessary that Government should give the utmost consideration to the several valuable suggestions made by the speakers on this important Bill. Friends have already pointed out the short-comings, omissions and commissions of this measure and also on the part of the police officers in the State. One aspect on which emphasis was laid was, there was absolute need for the change in the outlook on the part of the police officers and every effort should be made in this direction. Our Hon'ble Finance Minister seems to entertain a view that because there are vices in the society itself, police officers cannot be an exception. But it is for the eradication of such anti-social activities that this department is there. Unless they do it, I do not know for what other purpose this department should exist. So, Government cannot take shelter by saying that they are not barred from the vices that are prevalent in society. I request Government to see that the outlook of the police officer changes, especially, when we are functioning in a democratic set up. The successful administration of this department depends on how the police officers discharge the duties and responsibilities entrusted to them. The Hon'ble Home Minister had made an attempt to secure a uniform enactment in respect of regulations of the police force and also for the maintenance of law and order.

Sir, in this Bill, the Hon'ble Home Minister wants to repeal as many as 18 enactments that are now existing in the State of Mysore. Here, an attempt is made to repeal the Gambling Act prevailing in the various parts of the State. I do not know how it would be proper to include the Gambling Act also in the Police Bill. Of course, it is the police that are entrusted with this work as also the work under prohibition, Prevention

(SRI G. V. GOWDA)

of Immoral Traffic and so on. But, it does not mean that this provision about gambling should find a place of the Police Bill. It is with the duties and responsibilities of the police that we are concerned. So, I request the Minister to see how it would be relevant to incorporate the provision of Gambling Act in the Police Bill.

Sir, in the Financial Memorandum, the Hon'ble Minister says that no additional expenditure is likely to be incurred. But, there is a suggestion to constitute a Village Police Force. I do not know what would be the cost likely to be incurred in that behalf. It is not mentioned in the Financial Memorandum.

5-00 P.M.

Also, the memorandum regarding delegated legislation is too curious. The Inspector General of Police has been empowered to make rules in his own way. Then the Commissioner and the Deputy Inspector General of Police are empowered under clause 34 to make, alter, or rescind rules for the preservation of order in public places, etc. Clause 36 empowers a competent authority, that is, the Commissioner of Police, the District Magistrate or the Superintendent or the Additional Superintendent to make rules prohibiting the disposal of the dead except at places set apart for such purpose. Ordinarily, the rule making power is vested in the Government and after the rules are framed, usually they will be placed before the House. Now when these rules are proposed to be made by different authorities by delegated legislation, would they be placed before the House, is a matter about which I have got some doubt. Whether even rule making power could be delegated by means of a provision in the Bill, is a matter for consideration at the hands of Government.

The primary thing that is contemplated in this Bill is the creation of the post of Commissioner of Police for the City of Bangalore and any other area if Government thinks that there is need for appointing a Commissioner in some other area in the State. So far as I could see, in Bombay, Calcutta and Madras they are having only one Commissioner for these Cities. Government should not further take the power to create as many posts as they think it proper elsewhere also. The purpose for which the Commissioner is appointed is also stated here. It is stated that because other Cities are having a Police Commissioner, this State also should have this officer. The idea of creating the post of Commissioner elsewhere must be ruled out altogether. There must be no provision for power vested in Government to create one more post of Commissioner either in Gulbarga or Mangalore or any other place. That leads to complication. According to the provisions, the Superintendent of Police is subject to control exercised by the District Magistrate. So far as the Commissioner of Police is concerned, I do not see any provision of his being subject to control, except that if the I. G. P. is vested with power, then he can exercise control over the Commissioner. There is no connection between the District Magistrate and the Commissioner. It looks as

if the Commissioner has powers on a par with those of the District Magistrate.

Again, when the Commissioner is appointed, it is said that there is no need for Superintendent of Police. But under clause 11, it is contemplated to appoint Deputies and Assistant to the Commissioner. They are called Assistant Commissioner and Deputy Commissioner of Police. Virtually, they are Superintendent or Deputy Superintendent of Police. Under the guise of Deputy Commissioner or Assistant Commissioner, they appoint only Superintendent or Assistant Superintendent of Police. That could be done by appointing a District Superintendent in the District if it is a part of the City and then he could have an Assistant. There is no need for the creation of posts like Deputy Commissioner and Assistant Commissioner of Police.

Clause 12 says :

“Subject to such rules as the Government may from time to time make, the appointment of Police Officers of and below the rank of Inspectors shall be made by the prescribed authority.”

We do not know who is that prescribed authority. But according to the Public Service Commission Rules, the Public Service Commission is empowered to appoint officers to the State Government whose emoluments are more than Rs. 150. Suppose Government were to make appointments of some officers other than the Commissioner. Then it would contravene the rules of the Public Service Commission. Therefore, it should be subjected to rules framed in this behalf by the Public Service Commission and also these officers should be subjected to be appointed by the Public Service Commission alone. On a recommendation made by the Public Service Commission Government has to make the appointments.

While a police officer is under suspension, Government wants him under this Bill to be subjected to the control of the same authorities to whom he would have been if he were not under suspension. The powers vested in police officers shall remain suspended while such officer is under suspension; he cannot discharge any function when he is placed under suspension. I do not understand how he can be under the control of any superior officers, when he is hardly discharging any function. It is good that the District Magistrate is made to exercise general control.

Sri R. M. PATIL.—Should he act like a free man without service?

Sri G. V. GOWDA.—When he is placed under suspension where is the occasion for any superior officer to exercise any control over him? He does not act as an officer.

Sri B. D. JATTI.—He continues to be a Government servant.

Sri G. V. GOWDA.—That he must be subjected to control by superior—I do not know with what sense it is incorporated. I do agree that adequate powers have got to be given to the District Magistrate. Because, I am opposing the idea of Divisional Commissioner being vested with any powers over the police officers. After all, he is entrusted with a Division with some other duties. When the District Magistrate is there and when he is responsible for law and order in a particular district, it is his look out to see whether public peace is maintained in the district; why should Divisional Commissioner interfere when he is having five or six districts under his control? why should he poke his nose and call for a report? It is a dual exercise of power. The powers contemplated to be given to Divisional Commissioners under clause 19 should be removed and every District Magistrate must be vested with ample powers and we must see what is expected of him is discharged.

The Divisional Commissioner has no magisterial powers. He cannot have more powers than the District Magistrate. In such circumstances, can the Divisional Commissioner ask the District Magistrate to give a report? I request the Hon'ble Minister to consider this matter dispassionately.

So far as special police officers are concerned, if the S. I. makes a request they may be appointed. But the upper limit of 50 years of age seems to be much and could be reduced. Their antecedents must be enquired into. They must be people having an interest in the locality. The Hon'ble Minister could usefully indent upon the services of the Home Guards which have been created under an Act rather than rely on persons with doubtful background and service.

In clause 26, certain punishments have been prescribed, like fatigue march, drills, etc. These are all foreign to us and may be eliminated.

As per clause 31, a police officer cannot engage in trade without the permission of the I. G., etc. The police officer doing a public duty of importance should under no circumstances engage in trade and there should be no question of the I. G. permitting him. I feel there is no need for clause 31.

Under clause 47, suffering or unfit animals may be destroyed but in so doing, the public gaze should be avoided. I do not know how this would be practicable.

Then under clause 53, the procedure is mentioned to recover compensation for injury caused by unlawful assembly. But I would like to know whether such compensation would be due after a court pronounces judgement as to whether the assembly is unlawful or not, or whether it would be levied even as the police file a charge sheet. Obviously such compensation could be contemplated only after the court pronounces upon the issue. This must be made clear.

The duties of the police officer described in the Bill are not exhaustive and need to be elaborated.

Under clause 77 a police officer can arrest a person without warrant for committing a non-cognizable offence under the circumstances

mentioned in the Bill. I am afraid this would go against the rights and liberties of the citizens and may be deleted.

I would close with these remarks. I would, however, once again express my disapproval of the village police force system. The Home Guards have been created which could as well perform the functions expected of the village police force. If peace is to reign in the rural side, the lesser the interference, the better would be the atmosphere.

I would also request the Government to codify the gambling laws in force in the various regions of the State and bring it as a separate Act rather than incorporate them in this Bill.

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—Sir, this Bill is very important for the maintenance of law and order. We have to look at the Bill from this particular aspect.

The present police organisation is a heritage of the British rule. It is a legacy of the British imperialist domination. Naturally, the nature of the police force was thoroughly colonial because the British imperialists wanted to rule India and keep it under subjugation and the entire police organisation was designed to serve this purpose. The relationship between the police and the public was very much strained under the British rule. There was a sort of enmity between the two. Unfortunately, the same conditions continue to prevail and there is no appreciable change.

Even after 15 years of Independence there is no change in the attitude of the police towards the public. There seems to be no change in the working of the police organisation. The Police organisation is not geared up to suit the democratic set-up in the country and the Welfare State. The public looked at the police with a sort of enmity and the police also give ground for such an attitude of the Public. Not a day passes, Sir, when we do not hear of a case of police brutality or atrocity or abuse of power by the police at some place or other. Instances are not wanting where deaths have occurred of arrested persons in the police custody. Third degree methods are still very common. Corruption is rampant. From time to time, reports of rape of helpless women by the police officers are reported. Record of the police services in the State and in the Country is far from satisfactory. I may say that police are bringing discredit to our democracy. Very often the Courts have passed stringent strictures on the conduct of the police officers. My Hon'ble friend Sri C. J. Muckanappa has referred to one such remark made by the Mysore High Court. Similarly, my friend Sri S. Gopala Gowda referred to the remarks made by Justice Mulla of the Allahabad High Court. For the information of the House, I may read the relevant extract from Justice Mulla's remarks in the course of a judgment delivered against Police Officer, Mr. Mohd. Niam, charged with fabricating evidence:

"I say it with all sense of responsibility that there is not a single lawless group in the whole of the country whose record of crimes is any-where near the record of that organised unit

(SRI B. R. SUNTHANKAR)

which is known as the Indian Police Force. If the Police Force must be manned by officers like Mohd. Niam, then it is better that we tear up our Constitution, forget all about democracy and..."

Mr. CHAIRMAN.—How is it relevant to this Bill?

Sri B. R. SUNTHANKAR.—It is relevant. Sir, it is a typical description of the Indian Police.

Mr. CHAIRMAN.—I cannot allow it.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—This is exactly a description of what the police are doing in our State.

Mr. CHAIRMAN.—Let us confine ourselves to our State.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I am not referring to the Police in the Uttar Pradesh State.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, if an I. P. S. officer of U.P. can be posted to Mysore and an I.P.S. officer of Mysore can be posted to U.P., in the Indian Police Service, it is one and the same. So, my friend Sri Sunthankar is not wrong in making that statement. I request the Chair to allow my friend to read it.

Mr. CHAIRMAN.—I do not think it is admissible. It refers to U.P.

Sri R. M. PATIL.—When the ruling of the Chair is given, I think it is not advisable to read the extract.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—That is the typical description of the Indian Police. Sir, we have got very bitter experience of the Police in our border areas during the time of our agitation. The Police there set at naught the law of the land and meted out their own punishments and enforced their own law. They broke open the doors of the Houses and beat the inmates without taking notice whether it was a cry of a woman or an old invalid. On previous occasions, I have acquainted the House of the atrocities that were committed by our Police in the areas.

Mr. CHAIRMAN.—Please confine yourself to the provisions of the Bill.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I am coming to that, Sir. All this relates to public order. The Police are the agents of the land. Public peace, safety and order are essentials of civilised life and the Police are the operating agency for ensuring these essentials. But how is the agency operating in the State? That is a question. The word 'police' has become synonym for harassment. The attitude of the general public provides a touch-stone to the quality and conduct of the Police. If we apply this test, the test of public attitude towards the Police, it has to be admitted that the Police have failed and utterly failed. This state of affairs calls for a radical change in the organisation of the Police and its outlook. We are passing through a period of rapid social

changes. We are committed to proceed in the direction of a socialistic pattern of society. The changed circumstances demand new orientation in the whole set-up of the police force. New conditions and new changes have to be faced. Under such circumstances, the functions of the Police assume growing importance in the new set up. Re-orientation of the police force and their functions in the new set-up has to be done. We can learn from other countries. We can emulate the example of the British Police and the American Police.

5-30 P.M.

Sir, particularly the British Police are renowned for their efficiency. The Police in England are in the real sense of the word, the friends and guides of the people. There is perfect harmony and co-operation between the public and the police in England. There must be first of all a change in the outlook of the police. The police here, Sir, are accustomed to treat everybody who goes to them as a suspect criminal, and not as a respectable citizen. This attitude must change. The police should so behave that the public should go to them with confidence as a friend and helper. They should cease harassing the people; unless such a change takes place in the attitude and outlook of the police, the police will not serve their real purpose.

Now, Sir, as for the work of the police.....

Sri R. M. PATIL.—Mr. Speaker, I think he reads.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—I am not reading. I am not a new member of the House. I am referring to my notes.

About the working of the police.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Home Minister is defeated.

Sri B. R. SUNTHANKAR.—As for the work of the police, prevention of crime and detection of crime are the important duties of the police. But the matter does not end there. One more duty has been added to the Police. A Welfare State like that of ours, imposes also another duty on the police and that is, they should attempt at the reformation of the criminals. Sir, I quote from the book on the Police by an authority on the subject namely JOHN COKEMAN :

“Nowadays it is axiomatic that the total concept of the Penal system should include not only the concepts of prevention and punishment of crimes, but also the concept of the reformation of criminals and their rehabilitation as acceptable members of society.”

[MR. SPEAKER in the Chair.]

So, a Welfare State should also consider this aspect. That is a responsibility that devolves on the Police.

Then, Sir, about the method of detection of crime—the police are accustomed to use the third degree method for extorting confession

(SRI B. R. SUNTHANKAR)

from the suspected prisoners and criminals. Excessive brutality is used in handling the criminals. Now, Sir, the science of criminology has developed. Our State is far behind the advanced world. There is a psychological aspect also to the criminal mentality and the crimes. That psychological aspect should also be taken into consideration. Science and scientific methods should be applied to the detection of crime.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member should confine himself to the provisions of the Bill. Discussion about the police will generally take place at the time the respective Demand is placed before the House.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—I am making suggestions for the improvement of the police force.

MR. SPEAKER.—Provisions of the Bill are before the House. You can say that this clause should be amended and that an other clause should be added. That would be all right.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—My point was that scientific methods should be used for the detection of crime.

MR. SPEAKER.—How did it escape the attention of the Hon'ble Member Sri C. J. Muckannappa?

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—I did say that there was no provision which would enable the Government to take up these measures.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—I will now refer to clause 22 Appointment of the Special Police Officers. Sir, the whole clause is very objectionable.

“Any man who is between the ages of 18 and 50 and resident in the neighbourhood can be appointed as a Special officer according to the provision of this clause.”

This provision is highly objectionable. So, anybody from the public who has no knowledge of policing, who has absolutely no training, may be appointed as a police officer. We do not know what havoc such a person may create if he is appointed as a special police officer. So, I am of the opinion that this whole clause should be deleted and this appointment of special police officers should be done away with.

Similarly clause 68 mentions the duties of the police officers. I fully agree with my Hon'ble friend Sri G. V. Gowda that these duties listed in this clause are not exhaustive and it has got to be made more comprehensive. Looking at the changed circumstances, as I already said that the democratic set up prevailing in the country and our objective of establishing a welfare State—this clause should contain more duties which will be very helpful to the public; so that they will be of more service to the people.

MR. SPEAKER.—This Bill will again be before the House after the presentation of the Select Committee report.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—Now, Sir, the greatest handicap to the working of the police here is political patronage and partisan politics.

MR. SPEAKER.—I have not found it in any clause here. Do you want to provide for it positively or negatively?

SRI B. R. SUNTHANKAR.—Positively Generally, Sir we see that the police are used to serve the purposes of the Ruling Party. That has been the experience throughout the State and some of the Hon'ble Members who spoke before me have made out this point. So, we too had that experience in our parts. What we expect is, the administration, particularly the Police Department should be above all these things. They should not be partisans. They should be for above this; and they should treat everybody and every citizen fairly and should not take sides. But what we find is, whenever there is a political agitation, the police take sides with the ruling Party. In elections, that was the experience everywhere.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Otherwise they cannot survive.

SRI B. R. SUNTHANKAR.—It is the greatest handicap and partisan attitude and political patronage should not be there. That should be done away with if the police are really to serve their purpose.

With these remarks, I will conclude, Sir.

SRI V. S. PATIL (Belgaum I).—I must thank you, Sir, for giving me at least five minutes to speak on this very important subject, because, I am, it is said, a member of the Joint Select Committee. So, I will not deal exhaustively because I will have an opportunity to deal with every clause in detail, in the Select Committee. I would like to say, Sir, that the framers of this Bill have not taken into consideration the changed circumstances in our own country and they have practically kept the old British-made Police Act.

The changed circumstances have not at all been taken into consideration. The most important thing that we expect from the police department is the protection of the person and property of every citizen of our country. Government will look to its own interest. There are so many laws and so many forces at the disposal of the Government to protect itself. But the police are primarily meant for the protection of the individuals and their property. The Preamble is taken from the old Act. The Preamble itself must be changed to indicate that this force is meant for the protection of individuals and their properties and their liberty. We should have this essential aspect in mind when we enact a new legislation. For that purpose, I feel, Sir, that beginning from the Preamble to the end, we will have to over-haul the whole structure of this Bill.

Then, regarding few clauses of this Bill, I do not know why the framers of the Bill have tried to introduce this bit dignatory the Divisional Commissioner in the police administration. Divisional Commissioner is a person entrusted with the administration of the revenue matters and he has nothing to do with law and order which is primarily

(SRI V. S. PATIL)

the duty of the District Magistrate. The District Magistrate has the responsibility for maintenance of law and order and he is not to be in any way subordinate to the Divisional Commissioner; he should be subordinate or responsible to the Government itself. The position of the Divisional Commissioner is contrary to all principles of bifurcation of the duties and responsibilities so far as the present set up is concerned. So, in my opinion, some of the powers given to the Divisional Commissioner are completely unwanted and they must be deleted.

Then, Sir, there is no provision made here regarding the loss suffered by any individual when there is any neglect of duty by any police officer, whether a Constable or any other officer. Primarily the police are the protectors and guides of the public and if they fail in their duty and if any individual is made to suffer by the failure of the police, the responsibility for this must be fixed on such officers and they should be made to make good that loss. That provision has got to be made in this Bill in order to ensure the public support towards the police force.

Mr. SPEAKER.—Is there no common law or remedy to a person and his property under fundamental rights?

Sri V. S. PATIL.—There is civil law under which we can go to the court and protect our rights, but the responsibility must be in some sense thrown on the police. For example, if a dacoity takes place in a particular place where there is a police force or if a murder takes place the higher officers must take note of this and investigate whether their subordinates were alert and if they have done their duty and whether they could have prevented the incidence. If they have failed in their duty, some action must be taken against them. Otherwise, the same feeling in the minds of the public created by the past regime in respect of the police force would continue and the police will not be respected by the public. Therefore, the whole outlook of this Bill must be changed and the protection of the individuals and their property must be cast upon the police.

The next thing which I should like to refer is clauses from 57 to 67. These are meant practically to deprive the individual of his liberty. This is a separate Chapter. Sir, under this power, the police have misused this power in several cases. Under this power, the police can drive out any person whom they think is undesirable and that person has absolutely no remedy in the court of law.

Mr. SPEAKER.—Not even under a writ?

Sri V. S. PATIL.—That is a different matter. The words mentioned here are that the order passed cannot be challenged in any court.

Mr. SPEAKER.—If it is abused?

Sri V. S. PATIL.—We cannot take shelter even under the principle of natural justice. So, such huge powers should not be given to the police, as these powers have been misused in so many cases and such

powers lead to corruption. Even though, it has been held in several cases that it is not *ultra vires* for the Legislature to enact such a legislation, I suggest, we must use our common sense and see that liberty of an individual is not curtailed by giving such powers in the hands of the police. Much has been said by friends on this side about the misuse of this power by the police. Why should we give such powers and then blame the ruling party? If we do not give power at all, the ruling party will remain clear and as white as their caps. (Laughter).

Then, Sir, Clause 67. This is also the legacy of the British Empire. We are now hankering about discipline, that our people are not disciplined that they do not know how to walk and how to stand and so on. So, if some organisation took the work of disciplining our young generation, it would be all right. But why should we give such powers to the police to hamper them? This power was given in the days of British rule. Why should we perpetuate that now? So, I suggest that such things should be done away with as far as possible.

“(1) Whoever intentionally causes or attempts to cause, or does any act which he knows is likely to cause, disaffection towards the Government established by law....”

This will be contrary to the liberty of expression or association given to us by the Constitution itself. ‘Government that is established by law’ is not a thing which can be called the nation. Nation is different. There are so many sections in the Indian Penal Code under which punishment is imposed. But by creating disaffection against the Government...

Mr. SPEAKER.—What is contemplated under the Constitution is the Government and not the ruling party. If the ruling party misbehaves, the House is there to pull it up.

Sri V. S. PATIL.—They are enforcing the laws contrary to the intention. All these things will have to be said on the platform. If that is done, then our liberty of speech will be taken away. Liberty of the individual is much more important than the protection of the Government which can be thrown out at the election.

Regarding the reserve police, patel, etc., I will try to express my views in the Select Committee. With these remarks, I close my speech.

†Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—Mr. Speaker, Sir, I would like to make some suggestions with regard to the Mysore Police Bill. Now we go back to the history of police, the morale and the personnel of the police.

Mr. SPEAKER.—How is it in order?

Sri K. LAKKAPPA.—I am coming to the point. The Police in this State is known for corruption, favouritism and nepotism and is highly demoralised. That apart, we have to consider the Consolidated Bill that is placed before us. The Home Minister has to explain how in the definition clause, ‘District Magistrate’ means the Deputy Commissioner exercising the powers of Additional District Magistrate. I think power should not be vested in revenue officers, like

(SRI K. LAKKAPPA)

the Deputy Commissioner to control and deal with the police officers. Because, according to clause 18, the District Magistrate has to exercise control over the police.

"If the District Magistrate observes any marked incompetence or unfitness for the locality or for his particular duties, in any Police Officer subordinate to the Superintendent, he may require the Superintendent to substitute another officer for any officer whom he has power to transfer and the Superintendent shall be bound to comply with the requisition."

Also clause 19 vests power in the Divisional Commissioner to issue direction in respect of police force. It appears that they are taking away the sanctity attached to the judiciary by way of bringing this legislation. Because, it gives room for influencing the Deputy Commissioner who has not attached sanctity to the judiciary. Therefore, I oppose powers being vested in the District Magistrate as Deputy Commissioner. Instead of giving supervisory powers to the Deputy Commissioners, I feel that such powers should be vested in the District Magistrate who has attached sanctity to judicial powers.

I would like to draw the attention of the House to clause 36 with respect to power to make rules prohibiting the disposal of the dead except at places set apart. I feel that at every stage there will be harassment by police officers. The Police officer will prevent the villager not to bury the dead body even.

"A competent authority may, from time to time, make rules prohibiting the disposal of the dead whether by cremation, burial or otherwise at places other than set apart for such purpose."

Such power should not be vested in the police officers and they should not prevent the disposal of the dead, because in ordinary course, they will have to allow the people to carry the dead body wherever they like because of the sanctity attached. Under this guise, the police officers may cause harassment to the people.

I shall now go to Clause 77. I do not know when police officer may arrest without warrant. According to the provisions of the Criminal Procedure Code, the police officer cannot arrest without warrant in respect of cognisable and non-cognisable offences. I see enormous power vested in the police officer under this Clause to arrest without warrant and armed with this weapon, they can arrest any innocent person and put him in the lock-up. Therefore, this Clause has to be amended.

Clause 142. "Police Patel to arrest person he believes as committed serious offence, and forward him to the police station." I do not know how rules would be framed in regard to the appointment of village police patel, who will be the village police patel after the abolition of hereditary office and what qualification is going to be fixed for this appointment.

What would happen if the police patel is vested with the power of arresting a person even in cognisable and non-cognisable offences. It is not proper to vest this power in the police patel because he is inferior even to a police constable. He can only make a report.

The territorial division and supervision vested in the Divisional Commissioner should be removed. It is duplication of power vested in another officer and it will lead to more complications. Any powers vested in the District Magistrate should be vested in the judiciary so that people get justice and there should not be any influence over the officers concerned. Also, Government may interfere at any time they like and they can see that the cases are withdrawn; but in judicial courts they cannot do it. But in judicial processes, they cannot interfere. The influence would be less if judicial officers exercise powers over the police officers rather than the Revenue Officers. An enquiry made or a complaint heard by a judicial officer would be comparatively unbiassed and competent rather than such action taken by administrative officers.

I also believe that the very name 'Police' should be changed. The word is a relic of the past.

6-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—What other word would the Hon. Member suggest?

Sri K. LAKKAPPA.—The Home Guards could be used or words like Seva Dal, Raksha Dal could be adopted. The word police carries with it a bad psychology. The word 'police' has an anti-social flavour with it. Mr. Speaker knows from his experience during the freedom struggle, the kind of harassment the police cause.

Mr. SPEAKER.—Should the word be removed from the Bill and from the dictionary also?

Sri K. LAKKAPPA.—Even from the dictionary, if possible. If we really follow the teachings of Mahatma Gandhi, then we should remove the word 'police'. We are not living in a police raj. They must be the friends and not the foe of the people.

With these words, I conclude.

Sri V. S. PATIL.—I have to make a request. I have served in many of the select committees and my experience is that the committee does not have before it the suggestions made during the debate. I suggest that a synopsis or the substance of the remarks should be prepared and submitted to the Select Committee.

Mr. SPEAKER.—I will consider it.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರನ್ನೆ (ಮೂಡಬಿದ್ರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಮಸೂದೆಯು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಅದು ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಾದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಂಥ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳಿಂದ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ವಿಮರ್ಶನೆಯಿಂದ ಜನತೆಯ ನೈತಿಕತೆ ಕೆಡುತ್ತಿದ್ದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ, ರಾಜ್ಯದ ಗೌರವ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕುಂದಕವನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಅರಡು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಅಧೀನಗಳು ಸ್ವಪ್ನಪಡಿಸಿವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅದರ ಪಾತಾಪರಣವನ್ನು ಎಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆನ್ನ)

ಅದರ outlook ಏನಿದೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವಂಥದ್ದು ಆಗತಕ್ಕದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವೂ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಈ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಇರುವಂಥ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇದ್ದರೋ ಅಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗುಣಮಾಡಿ ಜೀವನವನ್ನೇ, ಇಂದೂ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೀರೋ ಆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳಿಗೆ ನೇಗುತ್ತೇಜನಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ನಿದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಮನೋದಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ 71 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು disabled persons ಮತ್ತು helpless persons ಅದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು intoxicated ಹಾಗೂ lunatics ಇಂಥವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ helpless disabled, intoxicated persons ಎಂದರೆ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು define ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗತಕ್ಕದೆ.

MR. SPEAKER.—You do not want every assistance to be given to helpless persons?

ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಸಾರೆನ್ನ.—ಹಾಗಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ assistance ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಉಂಟು. ಆದರೆ ಯಾರು helpless ಮತ್ತು ಯಾರು disabled ಯಾರು intoxicated ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ law abiding citizen ಯಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೌರವದಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು helpless ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವರೇ disabled ಎನ್ನುವುದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇವೊತ್ತಿನ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ helpless persons and disabled persons ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಾನನಿರೋಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ.ನ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಸ್ವತಃ ಹಾಜರಿದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಧಾಳಿಗಳು ನಡೆದು, ಆಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಆರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ರುಜುವಾತು ತಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕಾಣುವಂಥ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿರಿಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಹಿಡಿದಂಥ ತಕ್ಷಣೀಯಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತಾಗದೆ ಬಿದ್ದು ಹೋದವು, ಇದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಅಂಥ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರವಿರುವ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಬೆರೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ disabled and helpless ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದು? ಇಂದಿನ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಬದ್ಧರಾದ ನಮ್ಮ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯಾವನಾದರೊಬ್ಬ ಗೌರವಯುಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರಾದರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದದ್ದೇ ಆದರೆ, ಯಾರು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರು ಈ ಸರಕಾರದ ದುರಾಡಳಿತದಿಂದಾಗಿ ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದದ್ದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿಗೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇಂಥದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಜನಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

ಪಾನನಿರೋಧ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಳಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪೋಲೀಸ್

ನೌಕರಿಗೆ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಂಧವ್ಯ ಅಥವಾ ತರಾಬು ಕೂಡಿದರೆ, ಅಂಥ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥದ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ spirit ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ದೈವ್ಯ ಬಾಂಧವ್ಯ ಗಳಿತ್ತುವೆ. ಮತ್ತು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮೊದಲು ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಈಗಲೂ ಅಗತ್ಯವಿರಲೇಬೇಕು. ಆ ತರಹ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಲಬದ್ಧವನ್ನು ಈಗಲೂ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಂಥದನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ದುರಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥದ ಸೇವನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಎಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ದೂರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು Confidential report ತಯಾರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂಥ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥ ಸೇವಿಸಿದ ಜನರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಹಿಡಿಯಲಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಸಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಮಲು ಪದಾರ್ಥ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿ ಅದಿತ್ತು, ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಜೀವನ ಉದ್ಭಾವವಾದಿತ್ತು ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಈಗಾಗಲೇ ವೇಳೆ ಆರು ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆರು ಗಂಟೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಗೊವಾಲ ಸಾಲನ್ಸ್.—ಹೌದು, ಅರೂವರೆ ಗಂಟೆ, ಏಳು ಗಂಟೆಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಒಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪರಾಬು ಮಾರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಅಂಥ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿ ಶರಾಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಮಾಡಿದರೆ ತೀವ್ರದಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ನುಮಾರು ಏಳು ಗಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕುಡುಕರನ್ನು ಕೈದು ಮಾಡಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನ್ ದಾಳಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಾದ್ಯವಾಜನ ನಿಷೇಧ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಸರಕಾರ ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕುಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಬಾರದು ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಪರಿವರದಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಯೋಚಿಸಿ ಸೆರೆಕಾ ಕಮಿಷಿಯವರು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪೋಲಿಸರ ವಶದಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವರೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಂದಿರುವಂತಹ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನ್ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಪೊಲೀಸ್‌ಮನ್ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸ್‌ಮನ್ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ Administrative Defects ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಡಾರಿಗೆ ತರಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಿರ್ಬಂಧವು ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಖರ್ಚು ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಯಾರಾದರೂ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಲ್ ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಪರಾಬು ಮಾರುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಜುಗಾರಿ ಮಂಡಲಗಳಿವೆ, ಎಲ್ಲ ಇನ್ಯಾವ ಕಾನೂನು ಮುರಿಯುತ್ತಾರೆ, ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲದೇ ಹೀಗೆ ಹಿಡಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದಿನ ಮನೆಯ ಖರ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕಾದುನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿ ನೌಕರರಿಗಿಂತಲೂ ಮುನ್ನಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಶಾಸ್ತಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೂ ಏನಾದರೂ (Corruption) ಒಂಟುಮುಖವಾಟುಗಳಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡುವುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಯಿದೆಯ

(ಶ್ರೀ ಗೋವಾಲಾಸಾರನ್ನ)

ನಿಯಮಿತಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಧಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಇರಾಜೆಯಿಂದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕ ದೋಷವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಅವರ ಜೀವನ ಮುಟ್ಟುವನ್ನು ಏರಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ರಕ್ತೋಷುಪೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಜೀವನದ ರೀತಿ ನೀತಿ, ನಡತೆ, ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೂರ್ವ ಚರಿತ್ರೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿಗದಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಇಂತಿಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಚರಿತ್ರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸುವುದೂ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರರವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—Mr. Speaker, Sir, this Bill ought to have come before the Assembly much earlier. The dictum in English says, "That Government is the best which rules the least." But here is a Bill with 179 provisions. This Bill gives so wide powers to police-man that he is asked to interfere and intervene so many times in all public activities. A policeman apart from maintaining law and order is asked to perform so many duties. He is asked to prevent outbreak of epidemics, he is asked to regulate the sound of the Loud-speakers and Radios. So, a policeman, under these provisions is asked to perform so many duties that it will be practically impossible for him to perform all of them with the efficiency and honesty. I feel that this is not the way in which the Police force should be entrusted with so much of work. Consequently, it may not be possible for him to attend to any one of them efficiently and ably. So, I feel that most of these provisions are unnecessary and they should be deleted if the work has to be performed ably and efficiently. Several Hon'ble Members spoke about the prevalent mal-practice among the police. I feel pity about them. What is the salary that is paid to them?

Mr. SPEAKER.—You feel pity about whom? If it is about the Members, I do not admit.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—I pity the police personnel. They are paid a salary of Rs. 40, D. A. of Rs. 10 and T. A. of 6 nP, for every six miles. When these are the conditions under which they have to work, it is quite natural that their economic conditions prompt them to be corrupt and accept gratifications from the public. When we ourselves put them in such conditions, it is very unkind of us to accuse them. We ourselves prompt them and compel them to resort to mal-practices. So I expected that certain better working conditions are there for the police people. but I do not see any such provisions in these 179 provisions. I urge that their working conditions should be bettered. They must be paid minimum living wages. The Government of India, in the year 1948 had fixed the minimum living wages at Rs. 55 and now it is Rs. 80 or Rs. 85. The police people may be given the minimum living wages consistent with the duties they are

asked to perform. Unless we give them the required minimum wages, it will be very unwise to accuse them of arrogance.

Sir, I refer to only some of the provisions. Section 70 deals with power to search suspected persons. These are wide powers entrusted to the police people and there is every likelihood of misusing it.

Sri G. V. GOWDA.—That particular provision is existing even now.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is perfectly at liberty to suggest it, because the entire Bill is before the House.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Section 89 refers to payment of money to informers. Sir, these informers will many a time give false information so as to make some income out of it. I feel that this should be deleted.

Sections 131 to 146 deal with the village volunteer force. Afterwards it deals with the police patel. Several Hon'ble Members referred to this particular police patel. I also agree with them in saying that there is no necessity for having the police patel any more. We have a village volunteer force, we have home guards, we have got armed police, the reserve police. When we have all these things, I do not know why there should be a provision for police patel. It might have been prevailing in the Bombay State. But in Mysore or Madras State, I do not think, we ever had practice. There is absolutely no necessity. We are much better without this police patel. Why should that very invidious thing be brought into this State, Sir? I entirely agree with the Hon'ble Members that there should not be any police patels in the State.

In the Memorandum regarding delegated legislation, I see so many officers coming in, the Commissioner of Police, the District Magistrate, the Superintendent of Police, the Additional Superintendent of Police, the Deputy Superintendent of Police. My little brain cannot imagine what particular work they are entrusted with. Any how, I am not dealing with them because, I am unable to understand this set up.

Sir, I do not find any reference to the Jail Warders. Their condition also is very pitiable. No reference has been made to that in this Bill.

As for the railway police, they are an important organisation. There is no reference to this in this Bill.

Similarly, the C. I. D. I, do not see any reference to it. Then the Abkari Police which has been abolished; there is no mention about that.

Lastly, there is another point, I feel, this may not be the proper forum the abolition of death sentence—permitting men to be hanged. I wish that provision had been included here.

Mr. SPEAKER.—No, not under this Act.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—That is why I said 'if it is possible'. Any way, that is a point agitating my mind. That is why I said.

With these remarks, I close, Sir.

Mr. SPEAKER.—Now that there are no more Members getting up, I will call upon the Hon'ble Minister to reply to the debate.

Mr. R. M. PATIL (Minister for Home).—Mr. Speaker, Sir, I am grateful to the Hon'ble Members for having made so many suggestions which are very useful, for considering this Bill clause by clause in the Select Committee. Most of the Members have agreed to the suggestion that there should not be any dual control and as such they have suggested that the Divisional Commissioner's control may be deleted. That apart, while suggesting that, they have also suggested many points which are important for the consideration of the Bill by the Select Committee.

Coming to the propriety of the Bill, some of the Members have transgressed their limits, I should say and with your permission, Sir, I am placing this. So far as comments are concerned, these comments are not necessary while considering the provisions of the Bill. This is only a frame meant for constituting the Department in its details. While considering that, the past working of the Department the present working of the Department, etc., will not come into the picture at all. This is not the first time we are constituting this Department. It is already there. There are five enactments in operation and to have a uniform law, this Bill has been contemplated. This Bill has been introduced and has been brought up for consideration in this august House. It would have been greatly beneficial if the Hon'ble Member had devoted a little more time to consider the clauses which are meant for consideration. Instead of doing that my little grievance against the Members is, that they have gone into the past records of certain officers which are not relevant. But as a matter of fact, I know that there are pit-falls. Further, I know the defects of the Department. Further, I know how the Department is working. But this is not the proper time to devote our attention to this sort of discussion. Discussion was expected only in respect of the clauses of the Bill. From the point of view, I expected a good deal from the Hon'ble Members whether on this side or on that side. I am not very particular about any officer. The Department has to be worked and is expected to work according to the rules and law that are to be framed. In order to have a uniform law and in order to lessen the burden of the Department—18 laws are to be repealed and out of these 18 laws a cream has to be brought up and that cream is sought to be brought one through this Bill. If there are any defects in this Bill those defects should be pointed out and they must be deleted or amended.

Anyhow, all have agreed that this has to go to the Select Committee.

6-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—Not yet; I have not yet put it to the House.

Sri R. M. PATIL.—They have referred to it in their speeches and they cannot go back. Even then, I submit to this august House that this is an essential Bill in the interest of the better administration of the Police Department. Five different laws are there in five different regions of the State, having 18 laws in operation. These are to be formulated into one law. This will expedite the work and it will also facilitate further improvement in the department itself. From that point of view, this Bill has been introduced.

Coming to the several points raised by Hon'ble Members, Sri Venkatai Gowda suggested that the gambling provision ought not to have been included here. But, it is one of the ordinary fields of activity of certain section of the public and as such, it has been included in this Bill in order to see that that part of the activity may also be comprised within this. Similarly, the organisation of the Village Police force by appointing police-patel is also contemplated in this Bill. Some of these provisions except gambling are in one or the other Bill which is already in operation. Gambling is the only one which is separate from the other Bill because in regard to provisions of gambling. There is separate legislation in Madras and Bombay. So far as Mysore is concerned, it is included in the Police Bill. So this being a separate legislation, it should not have been included in this; that was the point of contention of Sri Venkatai Gowda. But, this is a sort of a Code for the Police. From that point of view, all the activities that the police are expected to do are included in this Bill. This is the main idea for the inclusion of these provisions in this Bill.

Sri Anna Rao Ganamukhi was pleased to suggest that clause 17 might be retained and that it was necessary to give details so far as the power of District Magistrate is concerned. I said at the time of piloting this Bill that under sub-clause (3) of clause 16, in exercising the general control the District Magistrate would be governed by such rules and orders as the Government might make in this behalf. So, if sub-clause (3) is retained under which certain powers are to be shown to the District Magistrate, while framing the rules, clause 17 would be over lapping. That is why I suggested that if sub-clause (3) was retained, clause 17 would be a redundant clause.

Then, power of supervision by the District Magistrate.

"If the District Magistrate observes any marked incompetence or unfitness for the locality or for his particular duties, in any Police Officer, subordinate to the Superintendent to substitute another officer for any officer whom he has power to transfer and the Superintendent shall be bound to comply with the requisition".

Here, interference will come in and therefore clause 18 appears to be not necessary:

"Provided that if the Police officer concerned is an officer of the grade not below that of an Inspector, the District Magistrate may report his conduct to the Inspector-General. The Inspector-General may therefore, determine the action to be taken and pass such orders as he thinks fit, and shall communicate such action or order to the District Magistrate."

By retaining this clause, another difficulty will arise, i.e., this S.P. would be by-passed as also the D.I.G.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Sir, is it right on the part of the part of the Minister to give expression to his opinion, because the Bill is going to a Select Committee? In that case, why should it go to a Select Committee at all?

Sri R. M. PATIL.—I am only pointing out the difficulty that arise's I am not expressing my opinion. There is a possibility of this sort of a confusion or conflict of powers.

Similar is the case of the power of the Divisional Commissioner to issue direction. Apart from the opinion of any of the Hon'ble Members, what I submit is, that this an essential Bill and a timely one in order to see that police force is geared up and it will facilitate in all possible ways while framing the rules and also framing the Manual. Much has to be done for that department. Unless those things are done under one uniform law it is very difficult to expect such efficiency as we all expect either in England or elsewhere. All these things are to be done on the appropriate time, stage by stage. This is the first step that has to be done and that is why I am requesting this House to expedite it by passing this Bill.

Sri K. LAKKAPPA.—The Hon'ble Minister has not replied to the point about supervisory powers being vested in the District Magistrate instead of the Deputy Commissioner who is called as Additional District Magistrate.

Mr. SPEAKER.—He says that judiciary magistrate should be given eth supervisory powers over the police.

Sri K. LAKKAPPA.—Under this provision, they are exercising powers with respect to police administration.

Mr. SPEAKER.—The Select Committee will deal with all these complicated points.

The question is :

“That the Mysore Police Bill, 1962, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Motion to refer the Bill to a Joint Select Committee.

Sri R. M. PATIL.—Sir, I move :

“That the Mysore Police Bill, 1962, be referred to a Joint Select Committee consisting of a total number of twenty members (15 from this House and 5 from the Legislative Council), that the concurrence of the